

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Ιατρική Σχολή
Εργαστήριο Μικροβιολογίας
ΜΟΝΑΔΑ ΠΑΡΑΣΙΤΟΛΟΓΙΑΣ
Υπεύθυνος : Ε. Θ. Πιπεράκη, Λέκτορας
Τηλ.: 210-7462140, 210-7462138
Fax: 210-7462249
Email: epiper@med.uoa.gr

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ είναι η διάγνωση παρασιτικών λοιμώξεων με εφαρμογή συμβατικών και μοριακών μεθόδων.

Το εργαστήριο εκτελεί καθημερινά εξετάσεις κατόπιν προγραμματισμού αλλά δεν εφημερεύει.

Οι απαντήσεις των εξετάσεων δίδονται γραπτώς, συνήθως σε 2-5 εργάσιμες ημέρες.

Για τη χρέωση των υπηρεσιών του εργαστηρίου μας, παρέχεται απόδειξη παροχής υπηρεσιών, σύμφωνα με τους οικείους κανονισμούς του Πανεπιστημίου Αθηνών. Η απόδειξη αυτή γίνεται δεκτή από τα ασφαλιστικά ταμεία ως δικαιολογητικό δαπάνης.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΣΙΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Παρασιτολογική εξέταση κοπράνων

Εξέταση 12δακτυλικού υγρού/ υγρού κολοσκόπησης για *Giardia lamblia*

Μακροσκοπική εξέταση ελμίνθων ή τμημάτων τους

Εξέταση σελοτέιπ για *E. vermicularis* (οξυούρους)

Χρώση για κοκκίδια (*Cryptosporidium*, *Cyclospora*, *Isospora*)

Χρώση για Μικροσπορίδια

Καλλιέργεια εντερικών πρωτοζώων

Καλλιέργεια νηματελμίνθων κοπράνων (Harada-Mori)

Εξέταση ούρων για *Schistosoma*

Εξέταση υγρού υδατίδας κύστης

Εξέταση περιφερικού αίματος για ελονοσία (παχεία σταγόνα & λεπτή στιβάδα)

Εξέταση περιφερικού αίματος, υλικού αναρρόφησης λεμφαδένα ή ENY για *Trypanosoma*

Εξέταση περιφερικού αίματος για μικροφιλάριας

Μέθοδος Knott για μικροφιλάριας

Εξέταση βιοψίας δέρματος (skin snip) για μικροφιλάριας *Onchocerca volvulus*

Εξέταση μονιμοποιημένων παρασκευασμάτων για *Leishmania* spp

Καλλιέργεια *Leishmania* spp

Άμεση μικροσκοπική εξέταση κοιλιακού υγρού / ουρηθρικού / ούρων για *Trichomonas vaginalis*

Καλλιέργεια *Trichomonas vaginalis*

Αντισώματα για *Entamoeba histolytica* (IHA)

Αντισώματα για *Entamoeba histolytica* (ELISA)

Αντισώματα για *Plasmodium falciparum* (ανοσοφθορισμός)

Αντισώματα για *Leishmania* (IHA)

Αντισώματα για <i>Leishmania (infantum)</i> (ανοσοφθορισμός)
Αντισώματα για <i>Trypanosoma</i> (IHA)
Αντισώματα για <i>Schistosoma</i> (IHA)
Αντισώματα για <i>Toxocara</i> (ELISA)
Αντισώματα για <i>Trichinella</i> (ELISA)
Αντισώματα για <i>Taenia solium</i> (ELISA)
Αντισώματα για <i>Echinococcus</i> (ELISA)
Ταχεία ανίχνευση αντιγόνων <i>Giardia / Cryptosporidium</i> (Ανοσοχρωματογραφία)
Ταχεία ανίχνευση αντιγόνων <i>Plasmodium</i> (ανοσοχρωματογραφία)
PCR για <i>Wuchereria bancrofti</i>
PCR για <i>Dirofilaria spp</i>
PCR για <i>Trichomonas vaginalis</i>
PCR για <i>Blastocystis hominis</i>
PCR για <i>Pneumocystis jirovecii (carinii)</i>
PCR για <i>Plasmodium falciparum</i>
PCR για <i>Plasmodium vivax</i>
PCR για <i>Plasmodium ovale</i>
PCR για <i>Plasmodium malariae</i>
PCR για <i>Leishmania</i>
PCR για ταυτοποίηση είδους <i>Leishmania</i>
Real Time PCR για <i>Toxoplasma gondii</i>
PCR για <i>Cryptosporidium</i>
PCR για <i>Giardia</i>

IHA: Έμμεση αιμοσυγκόλληση

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

Το δείγμα παρακαλείσθε να συνοδεύεται από σύντομο ενημερωτικό σημείωμα με:

Πλήρη στοιχεία του ασθενούς: ονοματεπώνυμο, ηλικία, επάγγελμα, εθνικότητα, χώρα προέλευσης, αιτούμενη εξέταση.

Ονοματεπώνυμο θεράποντος ιατρού και τηλέφωνο επικοινωνίας μαζί του.

Συμπτώματα, υποκείμενα νοσήματα (ειδικά αν υπάρχει ανοσοκαταστολή), πρόσφατο ταξιδιωτικό ιστορικό, σχετικά εργαστηριακά ευρήματα (πχ αριθμός ηωσινοφίλων),

A. ΕΝΤΕΡΙΚΑ ΠΑΡΑΣΙΤΑ

Η παρασιτολογική εξέταση κοπράνων γίνεται: 7-10 ημέρες από τη λήψη ελαιωδών καθαρτικών, βαρίου ή βισμούθιου, τουλάχιστον 2 εβδομάδες μετά τη λήψη αντιβιοτικών και **ΠΡΙΝ από τη χορήγηση θεραπείας.**

Συνιστάται η λήψη 3 δειγμάτων μέρα παρά μέρα ή σε χρονικό διάστημα 10 ημερών.

Συλλογή σε στεγνό δοχείο που κλείνει στεγανά, χωρίς πρόσμειξη νερού ή ούρων.

Τα κόπρανα δεν πρέπει να επάζονται σε κλίβανο, ούτε να καταψύχονται.

Τα κόπρανα που **δεν περιέχουν συντηρητικά** (π.χ. φορμόλη SAF, PVA) πρέπει να φθάνουν στο εργαστήριο:

Το πολύ μέσα σε **1 ώρα από την κένωση** εάν δεν είναι σχηματισμένα (διαρροϊκά ή πολτώδη)

Μέσα σε 24 ώρες αν είναι σχηματισμένα. Στην περίπτωση αυτή μπορούν να συντηρηθούν στο ψυγείο (4°C).

Αν δεν μπορούν να τηρηθούν οι παραπάνω χρόνοι, το δείγμα αναμειγνύεται με συντηρητικά (φορμόλη 10% και PVA ή μόνο SAF, ανάλογα με την πρακτική του εργαστηρίου) στις προβλεπόμενες αναλογίες.

ΔΕΙΓΜΑΤΑ

Δείγμα για παρασιτολογική εξέταση κοπράνων: κόπρανα σε απλό δοχείο χωρίς συντηρητικό ή κόπρανα σε συντηρητικό (φορμόλη 10% και PVA ή μόνο ένα δοχείο με SAF)

Δείγμα για PCR: κόπρανα ή άλλο δείγμα, σε απλό δοχείο **ΧΩΡΙΣ συντηρητικό**

Άλλα δείγματα: έλμινθες ή προγλωττίδες, 12 δακτυλικό υγρό, υγρό υδατίδας κύστης: όλα σε απλό αποστειρωμένο δοχείο χωρίς συντηρητικό

Για ορολογικές εξετάσεις: 2-3 ml ορός αίματος

B. ΠΑΡΑΣΙΤΑ ΑΙΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΙΣΤΩΝ

ΕΛΟΝΟΣΙΑ

Plasmodium spp

ΔΕΙΓΜΑΤΑ

Για μικροσκοπική εξέταση, PCR και ανοσοχρωματογραφία: αίμα σε αντιπηκτικό EDTA

Για ορολογικές εξετάσεις: 2-3 ml ορός αίματος

Χρόνος λήψης: Αν ο ασθενής παρουσιάζει σταθερά πυρετικά κύματα, το δείγμα λαμβάνεται λίγο πριν από το πυρετικό κύμα. Επειδή όμως η παρασιταίμια συνήθως δεν είναι σταθερή, μέχρι να τεκμηριωθεί η διάγνωση, συνιστάται η λήψη δειγμάτων αίματος ανά 6-12 ώρες για 2-3 ημέρες.

Τα δείγματα λαμβάνονται πριν από την έναρξη της θεραπείας, σε φιαλίδιο με αντιπηκτικό EDTA (φιαλίδιο γενικής αίματος).

ΦΙΛΑΡΙΑΣΕΙΣ

Wuchereria bancrofti, Brugia malayi, Loa loa, Oncofilaria volvulus

ΔΕΙΓΜΑΤΑ

Για μικροσκοπική εξέταση και PCR: αίμα σε αντιπηκτικό EDTA, υλικό βιοψίας δέρματος σε μικρή ποσότητα στείρου φυσιολογικού ορού

Χρόνος λήψης: Σε περίπτωση αναζήτησης μικροφιλαριών στο αίμα, ο χρόνος λήψης του δείγματος έχει ιδιαίτερη σημασία. Για μικροφιλάρια *Wuchereria bancrofti* και *Brugia malayi* το αίμα πρέπει να λαμβάνεται το βράδυ, γύρω στα μεσάνυχτα, ενώ για *Loa loa* το μεσημέρι (10.00 π.μ.– 14.00 μ.μ.).

ΤΟΞΟΠΛΑΣΜΩΣΗ

Toxoplasma gondii

ΔΕΙΓΜΑΤΑ

Για real time PCR: αίμα σε αντιπηκτικό EDTA, ENY, αμνιακό υγρό, υδατοειδές υγρό, πλακούντας, υλικά βιοψίας.

Συμπληρωματικές πληροφορίες: μαζί με το κλινικό δείγμα παρακαλείσθε να επισυνάψτε τα αποτελέσματα του ορολογικού ελέγχου για τοξοπλάσμωση (IgM, IgG, IgG avidity),

μητέρας και παιδιού (αν πρόκειται για υποψία συγγενούς λοίμωξης).

ΛΕΪΣΜΑΝΙΑΣΗ ΣΠΛΑΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΡΜΑΤΙΚΗ (*Leishmania spp*)

ΔΕΙΓΜΑΤΑ

Για μικροσκοπική εξέταση και PCR: μυελός των οστών ή αίμα (σε ανοσοκατασταλμένους), σε αντιπηκτικό EDTA ή υλικό δερματικής βλάβης

Για ορολογικές εξετάσεις: 2-3 ml ορός αίματος

ΣΧΙΣΤΟΣΩΜΙΑΣΗ

(*Schistosoma mansoni*, *S. haematobium*, *S. japonicum*, *S. intercalatum*, and *S. mekongi*)

ΔΕΙΓΜΑΤΑ

Για μικροσκοπική εξέταση: κόπρανα σε απλό δοχείο χωρίς συντηρητικό, ένα δείγμα ούρων σε αποστειρωμένο δοχείο (ώρα λήψης 10.00 – 14.00) ή συλλογή του τελευταίου ρεύματος κάθε ούρησης για ένα 24ωρο.

Για ορολογικές εξετάσεις: 2-3 ml ορός αίματος

ΠΑΡΑΣΙΤΙΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΟΥΝ ΣΥΝΗΘΩΣ ΕΝΤΟΝΗ ΗΩΣΙΝΟΦΙΛΙΑ

***Toxocara spp* (Τοξοκαρίαση / Σύνδρομο σπλαχνικώς μεταναστεύουσας προνύμφης)**

***Trichinella spiralis* (Τριχίνωση)**

***Taenia solium* (Κυστικέρκωση)**

Η διάγνωση γίνεται με ανίχνευση αντισωμάτων στον ορό με ELISA

ΔΕΙΓΜΑΤΑ

Για ορολογικές εξετάσεις: 2-3 ml ορός αίματος